

ՈՒՂԵԳՐԱԿԱՆ

ՍՅԻ ԺՈՂՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵԶՆՐԶԸ

Ժ. Գ.
Ե. Մ. Թ. Մ.

Պէտք էր, երբ չափաւոր հանդարտ քայլերով մտաւ Եւրոպայի նաւահանգիստն եւ քարաշէն հաստատուն նաւամատուցային կոմիտեով նետեայ իր խորհրդին: Մեր առջեւ պարզուած է նախաւորն Եւրոպայ, խորմի ծանօթ ամառային քաղաքն, ուր ամեն կողմէն կը գիւնէ հիւանդներ, այցելուներ եւ զբոսաւրջիկներ: Ետեւէն կանաչապատ լեռներով պատապարուած, կիտրոյր ձեւով կանգնած է քաղաքն՝ ամբողջապէս ծառերու, անդառառներու մէջ թաղուած եւ վերին աստիճանի նկարագրէ (pittoresque) գիբբով:

Երբեք թեւեռուն վրայ կը բարձրանան բլուրներ, որոնք կարգ կարգ եւ լաւ ծալակով չեռուած ամառանոցներ ունին, իսկ մէջքը առած է գերաբարդապէս կանաչ, անտառապատ մեծ լեռան:

Պաշտօններու 2-3 յանձնակատար (com-missionnaire) իսկոյն շրջապատեցին զին, երբ ելայ նաւամատուցի՝ ամեն մէկն իւր պանդուրը կը հրաւիրէր, ուսկոյն ոչ մէկը գոչ մնաց, վասն զի պանդուր երթալու հարկաւորութիւն չունէին:

Հաճուի թեամբ քանի մը քայլ ոտքով շափեցի նաւամատուցին վրայ, ուրքը՝ գույլ է ծովեզերքն ուղղած, եւ ապա Մարտին Նիկիտիչէ հետ գիւն-դանք այնտեղ չարուած կառքերէն մէկուն, մտանք, նստանք եւ ահա թափափար կառապարմ ժողովի խիստ հարուստով մը նշան առաւ իր ձիերուն, յառաջ գնացին, եւ սկսանք սուրայ: Յունիսի վերելքու տաք արեւն զգացնէ կառ տաք իր բոլոր ոյժը, բայց բարեխաղաղար պայտել կողքեր անսակ միանդ-հովանով ծածկած են, որով անթափանցելի կը մնան ծառաղայլներէն: Բոժիչն ուղեկցէն աւելի լաւ առաջարդ չէի կրնար գտնել Եւրոպայի համար, եւ մէկ ժամու մէջ կարողացանք քնդհանուր կերպով տիրել ամբողջ քաղաքին, որուն ամառանոցները մեծաւ մասամբ բլրոյ գագաթի վրայ են հաստա-տուած: Այս շրջանը կատարելէն վերջը լաւագոյն համարեցանք կառքն արձակել եւ մտանք Ռոսիա պանդուրին պարտեղը զոգնալու: Եւ ապա ոտքով անցանք ամբողջ ծովեզերքի փողոցն, որ ամենէն գեղեցիկն է Եւրոպային: Երկու առաւակ կ'առաջանեն Եւրոպայի հովիտն, ուր կանգնած է բուն քաղաքն. Ուշանաւ: Եւ Եւրոպա:

Եւրոպան իբրեւ մանուշային քաղաք առ հասարակ, կենդանութիւն կը տառայ այն ժամա-նակ միայն՝ երբ այցելուները կը սկսին Ռուսաստանի ամեն կողմէն գալ, եւ կը նստալը՝ երբ այս վերջին-ները կը հեռանան: Եւրոպայի saison առաւածն Օգոստոսի կէսէն կը սկսի, եւ կը տեսն մինչեւ Հոկ-

տեմբեր, թեւեւ նոյն իսկ Յունիսի մէջ ալ այցելու-ներ պակաս չեն: Եւ ես Յունիսի 25ին այնտեղ բաւական բազմութիւն տեսայ արդէն:

Առաջին կարգի հիւանդանոցներ, որոնք մէջ մանուշանք ծովեզերքայ Ռոսիայի, որ թէ արտաքին չքեղ գիբբովն եւ շինուած թանքն եւ թէ շերտին կազմակերպութեամբն ու կարափքովն ամենաճոխ պանդուրներն եւ չի մնար, ամեն յարմարութիւններ կ'ընծայէին այցելուներուն: Պանդուրներն զատ կան յատուկ կահուարած սենեակներ (chambres gar-nies), որոնք գրեթէ նոյն պարտձը կը կատարեն եւ միշտ լին են յաճախողներով: Այս պանդուրներէն ամեն մէկը՝ 40է սկսած մինչեւ 150 սենեակ ունի. պէտք է երեւակայել թէ ի՞նչ ահագին գրգռում կը տիրէ այն միջոցին պանդուրներու մէջ:

Ապրիլտես այստեղ անշուշտ շատ ածան չէ, բայց առասպալական թանգը գներն ալ չկան: Առ-հաւորած սենեակներու մէջ բուն saisonի միջոցին միտենակի վարձքն ամսական 25էն մինչեւ 40 բաբլ է, իսկ ծալը 25 բաբլ: Իսկ ձմեռ. ժամանակ այս գները կէսէն ալ պակաս են:

Օգոստոսի միջինքէն մինչեւ Հոկտեմբերի վերջը Եւրոպա կու գան յատկապէս այն հիւանդ-ներն որոնք յանձնարարուած է խաղաղ բաժան, այսինքն խաղող ուտելով բժշկուիլ, եւ միանա-մայն ծովային բաղնիք՝ եւ առ ամենալաւ եղանակն է Եւրոպային: Իսկ աւելի յառաջ՝ Մայիսի մէկէն Օգոստոսի սկիզբները՝ շատ աւելի յարմար ժամանակ է ծովային բաղնիքներու: Եւ Կոմպոն (Կոմպոն) բժշկուելու: Այս միջոցին գներն ալ անհամեմատ աւելի շափաւոր են:

Մարտին Նիկիտիչէ հետ նստած ենք քաղա-քային այգւոյն հովանոյն ծառերուն տակ եւ Օգէտայի գարեջրի բաժանիւր կը դատարկեմք եւսնողով: Գարեջրի պարզութիւնը մէկ կողմէն ծառուղւոյ զովութիւնը միւս կողմէն՝ բաւական հեւացողութիւն մեզ կ'ուստանա տալը, որ հասնէր էր 210 Ռեմիսիւրի: Մարտին Նիկիտիչէ, Բնապէս կը բժշկէր գուր խաղողով 2եր հիւանդները, հար-ցուցի են: Եւ բժշկին բացատրութիւնը աւելորդ չեմ համարուր այստեղ յիշատակել:

— Հիւանդին կու տանք լաւ խաղող. նայի-լով հիւանդութեան ուժօյն, կը սկսինք օրական 1 ֆունտէն (2, 44 ֆունտ = 1 քիլոյ), եւ ամեն օր կ'աւելցնենք կէս կէս ֆունտ, մինչեւ որ 8 ֆունտ-տի հասնի օրական. եւ ապա այս քանակութիւնը կը շարունակուի մինչեւ յաջող արդիւնքն ստանալը: Ընդ ամենը կը տեսն 4 մինչեւ 6 շաբաթ: Բայց միտ գնելու է, որ ուստեղ ժամանակ խաղողի կեղեւն եւ կուտերը գուրը հանուին:

— Ի՞նչ հիւանդութեան դէժ կը գործա-ծէր այս բուժումը:

— Խաղողով բուժումը՝ զանազան հիւանդու-թիւններու դէժ կը յանձնարարուի. օրինակ, շնչու-աւութեան խողովակի հարբեղային (catarrhal) վիճա-կին, որովայնի գործարարաց արեւուն շատութեան, լեքտիվիլի բարբին, տեսառեստիւն (hemor-roides) որով հիւանդութեան դէժ եւայն:

— Եւ կ'օգնէր կը կարծէր:

Տ. Ռուսաստանի անուն ալ ցոյց կուտայ (Թաւրոյ ջուրի) քիմիական Եղեցի կը կոչեն Երեմաստ ներս (կա-ռուած ջուր) կը բոխի Եւրոպայի լեռնային շրջաններէն, եւ քաղաքէն 5 վերստ հեռու գեղեցիկ իրիւթ է մեղացնէ, որ այժմ զբոսանքի է եղած ամառային այցն ունի: Զը-լեժը 350 սաք բարձրութիւն ունի:

— Հաստ անգամ, պատասխանեց բժիշկս, աւստի այս՝ ի գիտութիւն այսպիսի հիւանդներու։

— Իսկ կուսմի՞ր։

— Կուսմիր՝ որ լատիներէն՝ (բացատրեց բժիշկը) vinum lactis կը կոչուի այսինքն կաթի կէֆը, կը պատարաստուի մասալ միւս կոսթէ է, եւ կը արտի սովորաբար արեան նուազութեան, բոլոր Տնացած (chronique) հարուստներու (catarrhe) եւ թանշքի դէմ, նաեւ հիւստախաւարներուն՝ եթէ թորեցու մէջ խոսքներ չեն երեւցած կամ թորախ գոյացած չէ դեռ։ Գուսմիս խմելու ամենայն ժամանակը Մայիս եւ Յունիս է. օրական 1 բաժակէն սկսած մինչեւ 3 շէշ, կան մինչեւ 6—8 շէշ խմուցել ար։

Բայց շատ այցելուներէն լսեցի որ Եւլիմ կամ չղջկայ ծովեզերեայ անարաւանդներէն եղող հիւանդներու վրայ շատ աւելի օգտակար կերպով կը ներգործէ այսանիք բնախոր օդը, քան թէ կուսմիս ու խալալը։ Օդին առաւելութիւնն այն է, որ բաց ի մայրու թիւնէն՝ այստեղ գարուշը կանախ կը սկսի, աշունը գրեթէ տաք եղանակ է, իսկ ձմեռն բարեխառն է։ Օդին մայրութեան կողմէն եւ ծովէն յորացումներու համար աւելի յանձնարարելի են Եւլիմայի մերձակայ ծովեզերեայ դիւղերը՝ քան թէ բուն քաղաքը, ուր նախ սաստիկ բացմութիւն կը տրի որ բնականաբար օդի անապահանութեան չի ծառայել, եւ երկրորդ՝ տեղւոյ սղութեան պատճառաւ, զիստաւոր ծովեզերեայ փողոցն վրայ եւ կողմակալն անցքերուն մէջ՝ որ բնակութեան անեւրեմն շատ հեռու չեն, ամեն տեսակ խնութիւններ կան հաստատուած, ձկնեղէնի, կանաչեղէնի, մոլեղէնի, նաեւ գինեատունքի, մինչեւ... պղնձանոցը, իսկ քաղաքին անմայրութիւնները կը թափուին ու զղակի ծովեզերքն, եւ ծովն երբեմն փոխանակ իւր խորերը տակնայն կը բերէ ինչ-հակարակ եւս, գուրա կը նետէ։ Այս բոլորը կը փնտռեն օդի մայրութեան։ Եւլիմեզերքի վրայի լողաքանդակուն մէջ կան բերի է նաեւ տաք ջրով բազանիք բնօրնիք. արդէն ծովի ջրուր՝ աշուն եւ գարնան՝ 140 էն վար շիջնար Ռեմբիւրի։ Այս աստիճանը կը փայ երբեմն ձմեռուան մէջ ալ, եւ ամենացուրտ եղանակին իսկ՝ դարձեալ զողէն 9 աստիճան վեր տալութիւն ունի։ Եւլիմի եղանակին այս տալութեան շնորհիւր՝ քիչ չեն այնպիսիներ որոնք ձմեռը կ'անցընեն Եւլիմա եւ ջրեկակայքը։ Սեւ ծովի խրիմեան ծովեզերքը նշանաւոր է իրաւ այս կողմէն, նոյն իսկ բնութիւնն իրեն օգնութեան կու գայ, այլեւս. Դիւկու. եւ նոյն իսկ Ռուսուար ամիրներուն մէջ, իր զրկէն, դեանէն, բուսեցնելով եւ ծաղկեցնելով ոչ միայն վարդ, այլ նաեւ մանուշակ, տեղեւ (réseda), շահպարտ (giroflee) եւ այլն։ Ըրդէն փետրուարի մէջ այս կայանն անտառները ծաղկած շէտի տուններ (amelanchier) ունին, իսկ անայլից պարտեզներուն մէջ նշեմն են գեղձեմնի իրենց կանաչութեան հստը կը տարածեն։ Ուշ կը քեօ այս տեղ բուսականութիւնն եւ շուտ կ'արթնայ։ —

Եւլիմայի շրջակայքն զբոսնելու համար պէտք է դիմել կամ մասալայ գեղարուարձ ծովափուներն եւ կամ մանաւանդ քաղաքը շրջապատող բլուրներն ու լեռը։ Եւլիմայիցը Եւլիմայի ծովեզերքն են, իսկ լեռները Թաթարաց։ Ջրանուղ ուղղւոյն այս երկու-

քէն մէկուն պէտք է դիմել՝ նոսակ կամ ձի վարձելու համար։

Եւլիմա նահանգն հիմնուած է Եդիսերէն, որոնք դեռ մինչեւ հիմայ իր հին անունովն Եւլիմա կը կոչուի՝ Իսլամ բառէն, որ կը նշանակէ ծովեզերք որմէ անց. Եւլիմ. Միջինդարեան քարտեզներու վրայ Գալլիտա եւ Էտալիտա անուններով ալ կ'երեւայ, ինչպէս Եւլիմի միւս տեղերն՝ Եւլիմա ալ անցած է ձեւափոխութեան, որոնք այստեղ իրենց կողմէն վարչութիւն ու հիւպատոս էին հաստատած, սակայն Յամիկներն երբ քաղաքը գրաւեցին, բերդին մէջ զօրք սկսան պահել միւս։

Այս հին Եւլիման՝ երբեք առանձին ուշադրութիւն չէ ունեցած պատմութեան մէջ, Ժ. Գ. Գարուն երկրորդի թուական փնտռելէ ետքը չէրցաւ կանգնիւ, եւ ներկայ գարուն երեւոյթներ թուականներ քանի մը հին բերդերու եւ եկեղեցիներու աւերակներով միայն եւ Գալուսեր իր յիշատակը մի եկեղեցի յիշուն Ս. Եւլիմայն առանձնապէս կը յիշուի 1774 թ. առաւ-տանակալն պատերազմի ժամանակ խաղաղած գերիին շնորհիւ, երբ եկեղեցւոյս պարիսպներուն մէջ պալատինմ Գուսուր ջարդուցեան թշնամիէ, անդին թշնամւոյն բանակին ալ զուրք քաղաքին մէջ՝ աւելի մեծ հարուած կը կրէր Ռուսացմէ։

Այն հրուանդանն որի վրայ կանգնուած էր Ս. Եւլիմայն եկեղեցին, մինչեւ հիմայ կը կոչուի Բիւլ-Էթրանա՝ “Եկեղեցի հրուանդան”։

Ռուսերը Եւլիման վերջնականապէս իրենց տիրապետութեան անդնդնէն ետքը՝ 1835 թ. նոր եկեղեցւոյ հիմ դրին, որ կայ եւ այժմ։ Վարդապետ իշխան՝ երկրին կառավարիչը՝ յարմար տեղ կը փնտռէ ծովափանց վրայ քաղաք կառուցանելու, եւ իր որոշումը տուաւ Եւլիմայի վրայ։ Սակայն այս նոր քաղաքը շատ դանդաղ կը յառաջանար, մինչեւ որ 1861 թ. Ռուսաց կայսերական տուրք գնեց մերձակայ Աւազիւն, այն տեղ բնակարան հաստատեց, եւ ամեն տարի ամառն սկսաւ հին յաճախել։ Այս թուականին կը սկսի իրաւ Եւլիմայի կենդանութիւնը, երբ ամեն կողմէն Ռուս հարուստներ եւ արժանականներ թափուեցան քաղաք. տեղեր դնեցին, ամառադիրներ կանգնեցին կամ իրենց բնակութեան, եւ կամ ուրիշներուն վարձատր տալով՝ մեծ գներով։ Այժմ արդէն 10 հազար հուշաւոր շաք մշտական բնակիչ ունի քաղաքը. իսկ իւրաքանչիւր տարուայ լսողներուն թիւը՝ 25 հազարէն պակաս է։

Այսօրին անգամ երբ Եւլիմա քաղաքը հրաւարակուեցաւ, ընդ աւելը 5 գեւեատին հող ունի, բայց երբ 1874 թ. ինքնագործութեան (autonomie) տրուեցաւ քաղաքին, այն տարածութիւնը հարիւրապատիւն աւելցուցին, եւ այնպէս 500 գեւեատին հողի տիրաւորով՝ Եւլիման սկսաւ բնդարձակիլ ալ ու ձախ. հիմնուեցան նորաճող տներ եւ պառնդոններ, կառմանեցան նոր փողոցներ, ամառադիրները բազմացան, հաստատուեցաւ քաղաքային այդի եւ զբոսարան, երկկարական իւրաքանչիւր պայծառ ուղուց զքաղաքն եւ բազմաթիւ հաստատուն ջրմուշներ մարդեցին ներքին տարականութիւնը։

Բաթումէն մինչեւ այս տեղ 35 ւախարան գրական մզնն է, եւ ամեն շաբաթ մի արագորիմայ

չողեմաւ ուղղակի կու գայ Տոս Բաթումէն եւ ապա կը յառաջանայ դէպ ի Սեւաստոպոլս եւ Օդեսաւ։ Իսկ սովորական ուղեւորի շողեմաւներ՝ ամէն օր կան։

Ամէն այցելու պարտականութիւն կը համարի քանի մի գտնէ թէթեւ յիշատակներ իւր այցելութեան՝ հետեւ առնուլ, ինչպէս խալէճէ զանազան մանր եւ խոշոր գործուածներ։ Իրոնց վրայ գծուած է Ելալթան կամ՝ պարզապէս անունը գրուած, տեղական փայտէ շինուած զանազան ձեւով գաւազաններ, եւ՝ որ ամէնէն աւելի գրաւիչն է ուսական մայրաքաղաքներէն եկողներուն՝ Սուլթանի extra կոչուած ձեւակապ ֆետրը, մետաքսէ կախուած ճերմակ ծաղով (կիտիլ-լի) որոնցով առատութեամբ կ'առնեն հետ կը տանին։

Սյտեղ եւս Հայերը նշանաւոր թիւ չեն կապած, կարծեմ ճառ 200 հոգի, որոնք մեծ մասով խառնութեան են։ չունին ոչ գպրաց եւ ոչ եկեղեցի։ Սակայն քանի մի տարի է զի հանդիսականութիւն են բացած թէ՛ իրենց եւ թէ՛ փոխառաց տարբերիկայ այցելու Հայոց մէջ, գտնէ հայ մատրոն մը հիմնադրութեան նպատակաւ։ Առ այժմ իրենց հոգեւոր պիտոյրը կը հոգան՝ Թեոփոսիայէն երբեմն երբեմն եկող քահանաները։

Ելալթայի բուն բնակիչները Թաթարներն են, որոնք ամէն քաղաքիփոխի գնալուց անկ' տակ՝ բայց միշտ իբրեւ ծառայող կամ առ առանձին խառնութեան՝ դիմացդ կ'էլլեն։ Արաբէ մասնց առանձին Գլուխ նուիրէ։

Սյտեղ մայրաքաղաքացիք իրենց հետ բերած են մայրաքաղաքի կենտրոն ու սովորութիւնները։ Ծառայողներ հիւանդներ չէ անշուշտ, բայց թէթեւ տկարութիւն ունեցողները, կամ պարզապէս զբոսաւորիկները կը շարունակեն Տոս ալ այն գիշերային կենտրոն որ յատուկ է մեծ քաղաքներուն։ Արեւմտի իր մարմնաւ կ'է չէ՝ Ելալթայի բովանդակ հասարակութիւնը՝ նաեւ մարմնով տկարները խուփ խուփ կը Տաւաքուին եւ կը զբոսնան քաղաքային այգիին երկուր ժամանակ։ Այս այգւոյ մէջ ամառնային թատերատարհ կայ կառուցուած, որ զանազան շէնք գերասանական խմբեր երբեմն տխուր զբոսով հիւանդ հանդիսատեսներու տկար ջիւղն եւս աւելի կը թելադանեն, իսկ երբեմն ծիծաղաշարժ եւ թէթեւ օպերէ (opérette) ներկայարարելով զբոսաւորիկներու զուարթ տրամադրութիւնը մինչեւ ծայրայնութեան կը հասցընեն։ Եւ թատերատարհ երբեք զբնիմ անդադր չէ, քանի որ այստեղ ժողովուած հասարակութիւնը մեծ պահանջ ունի թատերական տեսարաններու։ Այսպէ՛ գերասանական թափառիկ խմբիկ իբրար կը յալըրդեն բոլորն ալ գոհ իրենց այս տեղ անաջուցած ժամանակէն թէ՛ զբոսանքի եւ թէ՛ նիւթական շահու տեսակետով։

Երեկոյեան ժամանակ շատ գեղեցիկ տեսարան կ'ընծայէ քաղաքային պարտէզը՝ նաեւ եթէ ներկայացում չկայ, քիւնուորական անմիջեպ երաժշտ-

տութիւնը՝ որտալիք կը զուարճանայ զբոսողը խմբերը, որոնք պարուն եւ մեծին ծառուղիներու մէջ հանգարտ քալելով ազատ թռիչ կու տան իրենց արտին ու մտքին, կամ հսկայ եւ խիտ առ խիտ կանգնած նոճիներու (cypres) եւ հաշիմի (érable) տակ մաքուր կլորակ սեղանին շուրջը բոլաբաժնով՝ զովացողներով կ'ամբիւն իրենց կոկորդը։ Ամէն կողմ ծնող, խնդու՛մ եւ բազմաճայն խառնուցութիւն։ Այս մի եւ նոյն տեսարանը կը կրկնուի՝ բայց ի քաղաքային այգիին՝ նաեւ քաղաքին ծայրը գտնուող ուրիշ պարտէզի մը մէջ, որ առանձնական մարդու սեպհականութիւն է եւ տիրոջ անունով «Մորգլինովէան», կը կոչուի։ Եւ երբ վերջապէս ուշ ժամանակ այս երկու ծովեղբերայն պարտէզներէն դուրս կ'էլլէ զբոսող հասարակութիւնն, իւրաքանչեւ իր մարմանոցը, պանդոկ կամ ստեղծ զանազան համար, կ'անցնի ծովեղբերայն սաւայտակին վրայէն, որու քովէն՝ խաւարով պատած ծովը՝ նոյն իսկ իր ամենախաղաղ ժամանակին ալ զարմաշ չէ գաղբի անընդհատ բաղնիք զինքը կապող քառափը։ Եւ ծովուն այս շարունակեալ բախման ծայրը շատ ալ միակերպական չէ այնպիսի հիւանդներու համար, որոնք արդէն ջիւղեր տկարութեամբ կամ այլ նոյնպիսի հիւանդութեամբ կը տառապին եւ դժաւարութիւն կը զգան նշմբելու, մանաւանդ եթէ կառքերու ծային ալ ասոր ընկերանայ։ Ըստեղ համար՝ գիշերային կենտրոն այստեղ չի վերջանար գեւ։ Պարտէզներէն քաշուելէն վերջը կը սկսին թղթախաղերն եւ խմբովին բնութիւններն, որոնց համար ոչ տեղ եւ ոչ որոշ ժամ կայ սահմանաւած։

Ելալթա՝ առեւտրական եւ ոչ մի նշանակութիւն ունի։ զինքն տարեցրնող միայն է։ Միայն ամառնային այցելուներն են, որոնց մեծ մասը ինչ որպաններով կու գան եւ քաղաքին զգալուպէս թէթեւեցած իր հեռանան, եւ ասոր մեծապէս կ'զգնեն տեղացիք, Թաթարները։

Հիւանդներն այստեղ՝ իրենց բժշկիկներուն խորհրդով՝ շատ անգամ ամառը ամբողջ բնակելէն վերջը նաեւ ձմեռը կ'անցընեն։ Հարաւային ջիւղ՝ օդը նոյն իսկ ձմեռ ժամանակ ալ երբեմն այցելուներ իր բեր Ելալթա՝ Խուսաստանի հիւսիսէն։

Ելալթա կապուած չէ երկաթուղով, եւ իրական կարեւորութիւն ալ չկայ, որովհետեւ ինչպէս յիշեցի, ոչ մի առեւտրական վաճառականութիւն ունի։ Եւ երկաթուղին գիւմրու համար բաւական է քանի մի ժամ՝ դէպ ի ալ կամ դէպ ի ձախ նուաճ, որով Թեոփոսիա ու Սեւաստոպոլ՝ իր այս պակասը կը լծուն կատարեալապէս։

(Հօրան-Էլլէ)

Կ. ՏՐԻՈՐՈՍ

1 Բայց ի դուք մի մոյս Սիւնիայէն, ուր անձնական փոքրով գեւած թէ՛ փրէն երեկոյեան ժամը 10 զբնիմ ամէն մարդ արդեն իր տունը կը քաշուի, եւ ով որ ուշանայ՝ պարտաւորաւ չկարէ 10 քայցեր գոնապահին։